

2019 m. Lyčių lygybės indeksas: Iki finišo linijos dar toli

ES pažanga lyčių lygybės srityje vis dar labai lėta. Naujausio Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) Lyčių lygybės indekso duomenimis, ES Lyčių lygybės rodiklis, palyginti su 2017 m. indeksu, išaugo vos vienu balu iki 67,4. ES rodiklių suvestinėje ir toliau pirmauja Švedija ir Danija (atitinkamai 83,6 ir 77,5 balo). Daugiausia turi nuveikti Graikija ir Vengrija, kurių abiejų balai yra mažesni nei 52. Didžiausią pažangą padarė Portugalija, kurios rodiklis išaugo 3,9 balo; nedaug atsilieka Estija, kurios rodiklis padidėjo 3,1 balo.

„Judame teisinga kryptimi, tačiau mums iki finišo linijos dar toli. Mūsų indekso, skirto įvertinti lyčių lygybę Europos Sąjungoje, duomenimis, beveik pusės Europos Sąjungos valstybių narių rodikliai yra mažesni nei 60 balų. Naujam Europos Parlamentui ir Komisijai formuojant ir atnaujinant būsimos ES strateginės programos prioritetus, labai svarbu, kad pažanga lyčių lygybės srityje būtų spartesnė“, – teigė Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) direktorė **Virginija Langbakk**.

Mažiausias rodiklis yra galios srityje, kurioje vertinama lyčių lygybė priimant sprendimus. Tačiau būtent šioje srityje padaryta didžiausia pažanga. Tai daugiausia lėmė moterų skaičiaus augimas bendrovių valdybose, nors toks pokytis fiksuojamas vos keliose valstybėse narėse. Prancūzija yra vienintelė Europos Sąjungos valstybė narė, kurioje biržinių bendrovių valdybose abiejų lyčių asmenų yra ne mažiau kaip 40 proc.

„Lyčių nelygybė trukdo Europai išnaudoti visą savo potencialą. Didžiuojuosi tuo, ką jau pasiekėme, tačiau dabar turime imtis veiksmų padėčiai pakeisti realiame gyvenime. Šiomet priimta Direktyva dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros leis iš esmės pakeisti atitinkamas sąlygas moterims ir vyrams visoje Europoje. Nustatytomis taisyklėmis bus siekiama užtikrinti, kad pasiskirstymas priežiūros pareigomis būtų lygesnis, taip sudarant sąlygas moterims likti darbo rinkoje ir prisiimti sudėtingas funkcijas arba eiti vadovaujamas pareigas“, – teigė už teisingumą, vartotojų reikalus ir lyčių lygybę atsakinga Europos komisarė Věra Jourová.

Dėmesys profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai

Šių metų Lyčių lygybės indekse ypatingas dėmesys skiriamas profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai ir jos sąsajoms su lyčių lygybe. Vaiko priežiūros atostogos yra viena iš svarbių politikos priemonių, skirtų padėti tėvams, derinantys priežiūros pareigas su darbu. Tiesa, pasinaudoti tokiomis atostogomis gali ne visi – Europos Sąjungoje 28 proc. moterų ir 20 proc. vyrų neturi teisės į vaiko priežiūros atostogas.

Galimybė naudotis įperkamos ir kokybiškos vaikų priežiūros paslaugomis yra svarbi profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai, tačiau priežiūra reikalinga ne tik vaikams. Didėjant ES gyventojų senėjimo ir neįgalumo rodikliams, auga vyresnio amžiaus žmonių ir neįgaliųjų ilgalaikės priežiūros paslaugų paklausa. Priešpensinio amžiaus moterys Europos Sąjungoje atlieka didžiąją dalį neoficialiosios ilgalaikės priežiūros darbų. Skirtumas labai didelis 50–64 metų amžiaus grupėje – vyresnio amžiaus žmonės ir (arba) neįgaliuosius bent keletą dienų per savaitę prižiūri 21 proc. moterų ir 11 proc. vyrų.

Analizuojant profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, indekse taip pat įvertinta, ar moterys ir vyrai turi vienodas galimybes dirbti lanksčiu grafiku, dalyvauti mokymuose, naudotis transportu ir važinėti į darbą. Svarbus veiksnys, padedantis užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, yra lanksti darbo tvarka. EIGE profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros rodiklių suvestinėje nurodomi įvairūs būdai, kaip užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Suvestinėje atskleidžiama, ar šios galimybės yra vienodai prieinamos ir moterims, ir vyrams, taip pat pateikiama

naujų idėjų *Europos socialinių teisių ramsčio* ir jo Profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenai .

Kontaktai žiniasklaidai: Veronica Collins, +370 5 2157 449, veronica.collins@eige.europa.eu

Pasidomėkite [2019 m. Lyčių lygybės indeksu](#) mūsų svetainėje, ir sužinokite savo šalies rezultatą.

2019 m. Lyčių lygybės indeksas skelbiamas šiandien. 9.00 val. Vidurio Europos laiku atsidarykite mūsų [Facebook](#) puslapį ir stebėkite tiesioginę transliaciją iš Briuselio. Sekite mus [Twitter](#) tinkle, kuriame visą dieną skelbsime žinutes ir atnaujinsime informaciją su grotažyme #EIGEIndex.

Lyčių lygybės indeksas yra Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) sukurta priemonė, skirta vertinti pažangą lyčių lygybės srityje Europos Sąjungoje. Indeksą sudaro šešios pagrindinės sritys (darbo, pinigų, žinių, laiko, galios ir sveikatos) ir dvi papildomos sritys (smurto prieš moteris ir daugialypių nelygybių). Lyčių lygybės indeksas atkreipia dėmesį į sritis, kuriose būtina pažanga, ir galiausiai padeda politikos formuotojams kurti veiksmingesnes lyčių lygybės priemones.

Indekse taip pat apžvelgiamos skirtingos aplinkybės, su kuriomis susiduria įvairios moterų ir vyrų grupės. Jame nagrinėjama, kaip lyties sąveika su įvairiais veiksniais, įskaitant negalią, amžių, išsilavinimo lygį, kilmės šalį ir šeimos tipą, nulemia skirtingas žmonių gyvenimo trajektorijas. Pirmą kartą indekse atkreipiamas dėmesys į LGBTQI+ asmenų, romų ir musulmonų padėtį tose srityse, kuriose turima statistinių duomenų.